

Brussel, 28 april 2026
(OR. en)

8311/26

CULT 47

NOTA

van: het voorzitterschap
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: EU-werkplan voor cultuur 2027-2030
- *Gedachtewisseling*

De delegaties vinden in de bijlage een oriënterende nota van het voorzitterschap over het bovengenoemde onderwerp, met het oog op de gedachtewisseling in de Raad (Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport) op 12 mei 2026.

Oriënterende nota**EU-werkplan voor cultuur 2027-2030: uitwisseling van standpunten****Achtergrond en context**

Sinds 2011 hebben de EU-werkplannen voor cultuur (“de werkplan(nen)”) meerjarige prioriteiten op het gebied van cultuur vormgegeven, die als leidraad dienen voor de samenwerking tussen de lidstaten, de Raad en de Commissie. Hoewel de lidstaten verantwoordelijk blijven voor hun eigen cultuurbeleid, hebben die werkplannen een belangrijke rol gespeeld bij het onderbouwen van acties die het nationale cultuurbeleid ondersteunen, coördineren of aanvullen en bij het aanpakken van kwesties die relevant zijn voor de culturele en creatieve sectoren in de hele Europese Unie, overeenkomstig de rol van de Raad uit hoofde van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

De oorsprong van de werkplannen is terug te voeren op de eerste Europese agenda voor cultuur van 2007. Die agenda vormde een belangrijke mijlpaal doordat daarin een gedeelde visie op culturele samenwerking tussen de lidstaten werd vastgelegd, gemeenschappelijke doelstellingen werden geformuleerd en cultuur werd erkend als een belangrijke motor voor sociale cohesie, economische groei en Europese integratie. In de daaropvolgende werkplannen is op die basis voortgebouwd en zijn de prioriteiten van de agenda vertaald in praktische acties en zijn strategieën ontwikkeld om in te spelen op de veranderende omstandigheden en behoeften.

De vorige werkplannen en belangrijke prioritaire gebieden

Tot op heden zijn vier EU-werkplannen voor cultuur uitgevoerd: 2011-2014, 2015-2018, 2019-2022 en 2023-2026. Elk plan bouwt voort op het vorige plan, versterkt het subsidiariteitsbeginsel en speelt tegelijkertijd in op opkomende en aanhoudende geopolitieke, economische en sociale uitdagingen. De acties en werkmethoden hebben zich ontwikkeld rond verschillende belangrijke prioritaire gebieden, waaronder:

- culturele verscheidenheid en interculturele dialoog
- steun voor de culturele en creatieve sectoren om economische groei, innovatie en concurrentievermogen binnen de sectoren te bevorderen
- vaardigheden en mobiliteit van kunstenaars en professionals
- cultureel erfgoed en duurzaamheid
- cultuur in externe/internationale betrekkingen
- cultuurstatistieken
- toegankelijke en inclusieve cultuur
- sociale cohesie en welzijn
- gendergelijkheid

Huidig EU-werkplan voor cultuur (2023-2026)

Het huidige werkplan (2023-2026)¹ is opgebouwd rond vier hoofdprioriteiten: i) kunstenaars en professionals in de cultuursector, ii) cultuur voor de mensen, iii) cultuur voor de planeet, en iv) cocreatieve partnerschappen. Er werden 21 acties vastgelegd en het werkplan heeft geleid tot gecoördineerde verslagen van deskundigengroepen over onderwerpen zoals cultuur en gezondheid, de groene transitie van de culturele en creatieve sectoren, internationale culturele betrekkingen en de rol van openbare bibliotheken.

¹ PB C 466 van 7.12.2022, blz. 1.

Daarnaast heeft het werkplan bijgedragen tot de vaststelling van prioritaire thema's voor de komende voorzitterschappen van de Raad van de EU. Die thema's hebben als leidraad gediend voor conclusies van de Raad, conferenties van het voorzitterschap en informele ministeriële besprekingen. Aangezien de externe politieke, economische en sociale context – zowel op nationaal als op internationaal niveau – flexibiliteit en aanpassingsvermogen in de agenda van het voorzitterschap kan vereisen, is in het huidige werkplan een toekomstgerichte beleidsagenda opgenomen.

Voorlopige evaluatie en uitdagingen

Hoewel het eindverslag over de uitvoering van het EU-werkplan voor cultuur 2023-2026 in juni 2026 wordt verwacht, wijzen de voorlopige evaluatieresultaten² erop dat het werkplan nog steeds zijn kerndoel dient, namelijk strategische richtsnoeren verstrekken voor culturele samenwerking tussen de lidstaten op EU-niveau. De belangrijkste sterke punten zijn steun aan de lidstaten door middel van intercollegiaal leren en samenwerking, een sterke afstemming op de nationale prioriteiten en de bevordering van sectoroverschrijdend effect, met name op het gebied van gezondheid, onderwijs en duurzaamheid. Er blijven echter enkele uitdagingen bestaan, zoals de ongelijke impact in de lidstaten en weinig duidelijkheid, zichtbaarheid en follow-up, alsook lacunes in de financiering en opkomende kwesties zoals artificiële intelligentie.

Overwegingen voor het werkplan 2027-2030

Elke vernieuwing van het werkplan biedt de gelegenheid om na te denken over het huidige landschap en de huidige realiteit – niet alleen binnen, maar ook buiten de culturele en creatieve sectoren – gezien het horizontale karakter van cultuur en het belang ervan als pijler van de Europese integratie, sociale cohesie, economische groei en democratische veerkracht. Er moet ook rekening worden gehouden met de beleidscontext waarin het volgende werkplan zal worden opgesteld. De voorbereidingen voor de komende cyclus komen op een moment waarop het culturele landschap evolueert als gevolg van verschillende transformatieve factoren: geopolitieke verschuivingen en het toenemende belang van cultuur in de externe betrekkingen en democratische veerkracht; digitale transformatie, waaronder de ontwikkeling van artificiële intelligentie (AI); klimaat- en duurzaamheidsvereisten; culturele participatie en sociale cohesie, en bredere kwesties met betrekking tot economische kaders en arbeidsomstandigheden.

Belangrijk is dat het volgende werkplan zal worden ontwikkeld naast het nieuwe cultuurkompas voor Europa, dat de nieuwe Europese agenda voor cultuur (het kader voor het cultuurbeleid van de EU sinds 2018) zal vervangen. Het cultuurkompas biedt een strategisch kader en schetst de

² Presentatie van de Commissie aan het CAC in maart 2026.

politieke ambitie en visie voor de toekomstige koers van het cultuurbeleid. Eén van de belangrijkste uitdagingen voor het volgende werkplan is om die ambitie om te zetten in concrete prioriteiten, doeltreffende werkmethoden en meetbare samenwerking tussen de lidstaten. Het is van essentieel belang na te gaan hoe het best een robuust, toekomstbestendig en geschikt werkplan kan worden opgesteld waarin de reeds lang bestaande prioriteiten van de Raad worden gehandhaafd en tegelijkertijd in mechanismen wordt voorzien om nieuwe kwesties aan te pakken.

Belangrijke discussievragen

In het licht van het bovenstaande verzoekt het voorzitterschap de ministers om zich over de volgende vragen te buigen:

1. Welke kwesties op het gebied van cultuurbeleid moeten door de Raad worden geprioriteerd tijdens de periode van het werkplan 2027-2030, en welke specifieke acties van de Raad zijn het meest geschikt om deze kwesties aan te pakken?
2. Hoe kunnen die prioriteiten worden ingezet om de huidige uitdagingen aan te pakken en in lijn worden gebracht met het cultuurkompas en andere relevante beleidskaders, en hoe kan er tegelijkertijd voldoende flexibiliteit worden gewaarborgd voor aanpassing aan de veranderende omstandigheden?
